

ministri käskkiri

Tartu

10. juuni 2011 nr 529

Tartu Kunstikooli
teenistusliku järelevalve õiendi kinnitamine

„Vabariigi Valitsuse seaduse“ § 93 lõike 2 punkti 1 ja Vabariigi Valitsuse 10.02.2005 määruse nr 28 „Haridus- ja Teadusministeeriumi põhimäärus“ § 23 lõike 2 punkti 22 ning § 24 lõike 1 alusel.

1. Kinnitan õiendi teenistusliku järelevalve läbiviimisest Tartu Kunstikoolis (juurde lisatud) ning teen õiendi V ja VI osas loetletud ettekirjutused.
2. Kooli direktoril ja kooli nõukogul teavitada Haridus- ja Teadusministeeriumi ettekirjutuste täitmisest viie tööpäeva jooksul peale ettekirjutuse täitmise tähtaega.
3. Käesolevat käskkirja on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades kaebuse Tartu Halduskohtusse „Halduskohtumenetluse seadustikus“ sätestatud korras.

Jaak Aaviksoo
minister

Lisa
KINNITATUD
haridus- ja teadusministeeriumi 10.06.2011.a
käskkirjaga nr ...529.....

ÕIEND

TEENISTUSLIKU JÄRELEVALVE LÄBIVIIMISE KOHTA TARTU KUNSTIKOOLIS

I SISSEJUHATUS

- 1.1 Tartu Kunstikool (*edaspidi* kool) on kutseõppeasutus aadressil Tähe 38b, Tartu.
- 1.2 Teenistusliku järelevalve (*edaspidi järelevalve*) läbiviimise aluseks oli haridus- ja teadusministri 10. mai 2011 käskkiri nr 466 „Teenistusliku järelevalve läbiviimine Tartu Kunstikoolis“.
- 1.3 Järelevalve viidi läbi 16.05.-20.05.2011.
- 1.4 Järelevalve viisid läbi Haridus- ja Teadusministeeriumi välishindamisosakonna asejuhataja Hille Voolaid ja peaekspert Ruth Opmann.
- 1.5 Järelevalve läbiviimisel kontrolliti praktikakorraldust, erivajadustega õpilaste toetamist ja täiskasvanute koolituse korraldamist.
- 1.6 Ülevaade koolist:
 - 1) Kool on Haridus- ja Teadusministeeriumi hallatav kutseõppeasutus.
 - 2) Eesti Hariduse Infosüsteemi (*edaspidi EHIS*) andmetel õppis seisuga 16.05.2011 koolis 120 õpilast.
 - 3) Koolis toimub kutseõpe ühes õppekavarühmas.

II OLUKORRA KIRJELDUS

2. Praktikakorraldus

2.1. Praktika juhendamine ja praktikajuhendajate koolitus

2.1.1 Õppekorralduseeskiri

Tartu Kunstikooli põhimääruse (kinnitatud haridus- ja teadusministri 05.01.2004 määrusega nr 2) § 12 lõike 2 punkti 7 kohaselt on õppepraktika korraldamine õppeosakonna ülesanne. Tartu Kunstikooli direktori 26.03.2008 käskkirjaga nr 14 kinnitatud õppekorralduseeskiri sätestab, et õpilased läbivad erialast praktikat õppekeskkonnas (koolipraktika) ning töökeskkonnas (ettevõttepraktika). Koolipraktikad on I ja II kursuse erialased teostus- ja maalipraktikad ning vaatluspraktikad. Töökeskkonnas toimuv praktika on III kursuse erialane teostuspraktika.

Õppekorralduseeskirja punkt 3.3 sätestab, et õppekeskkonnas toimuvat praktikat juhendab ja praktika läbiviimise eest vastutab kooli poolt määratud õpetaja. Punkti 3.6 kohaselt määratakse töökeskkonnas toimuva praktika korraldamiseks koolipoolne juhendaja, kes peab läbirääkimisi praktika toimumise osas ning suunab õpilased praktikale. Koolis on loodud praktika koordinaatori ametikoht. Kool sõlmib praktikat läbiviiva ettevõttega praktikalepingu, kus fikseeritakse kooli, ettevõtte ja praktikandi õigused ja kohustused.

Õppekorralduseeskirja punkti 3.9 kohaselt on praktikadokumentideks kolmepoolne praktikaleping, õpilase individuaalne praktikapäevik ja juhendaja tagasiside leht, mis ei ole kooskõlas haridus- ja teadusministri 15.03.2010 määruse nr 11 „Kutseõppeasutuses peetavate õppe- ja kasvatustegevuste alaste kohustuslike dokumentide loetelu ja nende täitmise kord“ §-ga 10, mille kohaselt on praktikadokumentid kolmepoolne praktikaleping, õppija individuaalne praktikaülesanne lähtuvalt õppekavast, õppija praktikaaruanne, praktika juhendaja kirjalik hinnang praktikandile ja praktikapäevik. Seega on kaks dokumenti kooli õppekorralduseeskirjas nimetamata. Õppekorralduseeskirjas nimetatud praktikadokumentatsioon ei ole kooskõlas õppeasutuses tegelikult rakendatava dokumentatsiooniga. Lisaks praktikalepingutele, õpilase individuaalsele praktikapäevikule ja juhendaja tagasiside lehele vormistavad praktikandid ka kirjaliku individuaalse tagasiside.

Kooli õppekorralduseeskirjas on praktika korraldus reguleeritud üldsõnaliselt, punkti 3.10 kohaselt reguleerib praktika korraldust koolis praktika läbiviimise eeskiri, mis vaadatakse üle enne uue õppeaasta algust. Praktika läbiviimise eeskiri koolis puudus. Haridus- ja teadusministri 15.03.2010 määruse nr 11 „Kutseõppeasutuses peetavate õppe- ja kasvatustegevuste alaste kohustuslike dokumentide loetelu ja nende täitmise kord“ § 7 lõike 1 punktide 5 ja 6 kohaselt tuleb kooli õppekorralduseeskirjas määratleda praktilise töö korraldus, tingimused ja kord, sealhulgas töökaitsealase juhendamise kord; praktika korralduse alused, sh praktikakoha sobivuse hindamine, praktikale suunamine, praktika juhendamine, praktika lepingu sõlmimise tingimused ja kord ning praktika tulemuste hindamine. Tartu Kunstikooli õppekorralduseeskirjas olid nimetatud sätted määratlemata.

Kooli õppekorralduseeskirja punkti 2.5.5. kohaselt kantakse andmed õppekaardile vastavalt haridus- ja teadusministri 18.05.2005 määrusele nr 16 „Kutseõppeasutuses peetavate õpetegevuse alaste kohustuslike dokumentide loetelu, nende vormid ja täitmise kord“. Nimetatud määrus on kehtetu.

Kooli direktori selgituste kohaselt on kooli õppekorralduseeskiri uuendamisel. Muuhulgas puudusid kooli õppekorralduseeskirjas õppetoetuste maksmise põhimõtted ja kord, mis on haridus- ja teadusministri 15.03.2010 määruse nr 11 „Kutseõppeasutuses peetavate õppe- ja kasvatustegevuste alaste kohustuslike dokumentide loetelu ja nende täitmise kord“ § 7 lõike 2 punkti 11, mille kohaselt määratletakse õppekorralduseeskirjas toetuste maksmise põhimõtted ja kord, täitmata jätmise. Direktori 01.09.2010 käskkirjaga nr 31 on kinnitatud õppetoetuste taotlemise, määramise ja maksmise tingimused ja kord Tartu Kunstikoolis 2010/2011. õppeaastal. Nimetatud kord peab olema reguleeritud õppekorralduseeskirjas.

2.1.2 Kooli nõukogu

Tartu Kunstikooli põhimääruse § 8 punkti 6 alusel kinnitab õppepraktika toimumiskohad kooli nõukogu. 2009/2010. õppeaastal on toimunud kaks kooli nõukogu koosolekut (15.06.2010 protokoll nr 12; 16.06.2010 protokoll nr 13). Direktori selgituste kohaselt 2009/2010. õppeaastal seoses õppekavade muutumisega ettevõttepraktikat ei toimunud. 2010/2011. õppeaastal on toimunud üks kooli nõukogu koosolek. Protokollid ei kajasta kooli praktikakohtade kinnitamist. Kooli nõukogu 16.06.2010 protokoll nr 13 kohaselt on päevakorras olnud hinnangu andmine kooli õppetööle ja õppekava tulemuslikkusele. Nõukogu koosoleku protokollis nimetatud päevakorrapunkti arutelu ei kajastu. Haridus- ja teadusministri 12.01.2007 määruse nr 10 „Kutseõppeasutuse nõukogu tegutsemise kord“ § 13 lõike 1 kohaselt võetakse nõukogu otsused vastu hääletamisega. Kooli nõukogu otsuste juures puuduvad hääletustulemused.

Kooli arengukava aastateks 2011–2018 on kinnitatud direktori 02.04.2011 käskkirjaga nr 17, mis on vastuolus „Kutseõppeasutuse seaduse“ § 4², mille kohaselt kinnitab kooli arengukava kooli pidaja. Kooli nõukogu otsus kooli arengukava kinnitamise kohta puudub, mis on kooli põhimääruse § 8 punkti 1, mille kohaselt kinnitab kooli arengukava nõukogu, täitmata jätmise. Kooli nõukogus on arengukava olnud arutusel 10. märtsi 2011 koosolekul (protokoll nr 14).

2.1.3 Õppenõukogu

Kooli põhimääruse § 11 lõike 6 punkti 3 alusel arutab ja otsustab õppekavade rakendamise ja õppepraktika korraldamisega seonduvaid küsimusi õppenõukogu. Õppenõukogu 2009/2010. õppeaasta pro-

tokollid ei kajasta õppepraktika korraldamisega seonduvate küsimuste arutelu, mis on kooli põhimääruse § 11 lõike 6 punkti 3, mille kohaselt arutab ja otsustab õppekavade rakendamise ja õppepraktika korraldamisega seonduvaid küsimusi õppenõukogu, täitmata jätmine.

Kooli õppenõukogu koosseis 2010/2011. õppeaastal on kinnitatud direktori 01.09.2010 käskkirjaga nr 30. Kooli õppenõukogu on kinnitatud 33-liikmelisena. 2010/2011. õppeaastal on toimunud 4 õppenõukogu koosolekut (04.11.2010 protokoll nr 44; 09.12.2010 protokoll nr 45; 20.01.2011 protokoll nr 46, 31.03.2011 protokoll nr 47). 04.11.2010 koosolekul on osalenud 20 õppenõukogu liiget, 09.12.2010 on osalenud 18 õppenõukogu liiget, mistõttu ei olnud õppenõukogu otsustusvõimeline, kuna kooli põhimääruse § 11 lõike 4 kohaselt on õppenõukogu otsustusvõimeline, kui koosolekust võtab osa vähemalt 2/3 õppenõukogu liikmetest.

Õppenõukogu otsustes puuduvad otsuste õiguslikud alused ja otsuste vaidlustamise kord. Näiteks õppenõukogu 25.08.2010 protokollis nr 43, kus on tehtud otsustusi õpilaste õpijõudlusega seotult, ei ole otsused piisavalt motiveeritud. Puudub õiguslik alus ja vaidlustamise viide, mis on „Haldusmenetluse seaduse“ § 56 lõike 2, mille kohaselt tuleb haldusakti põhjenduses märkida haldusakti andmise faktiline ja õiguslik alus, ning § 57 lõike 1, mille kohaselt peab haldusaktis olema viide haldusakti vaidlustamise võimaluste, koha, tähtaja ja korra kohta, täitmata jätmine.

Järelevalve läbiviimisel analüüsiti IV kursuse töökeskkonnas toimuva praktika korraldamist 2010/2011. õppeaastal. Kaks kuud enne praktikaperioodi algust algab praktika eeltöö. Kõik praktikale suunatavad õpilased täidavad ankeedi, milles küsitakse õpilaste eelistusi praktikaettevõtete ja töö valdkonna kohta. Praktikaettevõtete määramisel hindavad õpetajad õpilase sobivust, arvestades õpilase individuaalsuse ja soovidega.

2.1.4 Praktika juhendamine

Direktori 14.01.2011 käskkirjaga nr 3-õ on kinnitatud õpilaste erialapraktika ettevõtted perioodidel 10.01.–28.01.2011 ning 31.01.–18.02.2011.

Praktikaettevõtted olid kinnitatud 22 õpilasele: dekoraator-stilistide õpperühmas 11 ja kujundusgraafiku õpperühmas 11 õpilasele (tabel 1).

Tabel 1. Praktika juhendamine kooli poolt 2010/2011. õppeaastal.

Õppekava nimetus	Õppekava kood	Õpperühma tähis	Õpilaste arv õpperühmas	Praktikalepingute arv, kus on määratletud koolipoolne juhendaja	Õpilaste arv, kelle koolipoolne juhendaja on kontakteerunud praktikavõttega	Õpilaste arv, kellega koolipoolne juhendaja on praktika ajal kontakteerunud	Kooli algatusel praktikalepingute lõpetamise arv	Õpilaste arv, kelle praktika on koolis hinnatud
Dekoraator-stilist	81651	DEK 4	11	11	11	11	0	11
Kujundusgraafik	81713	KUJ4	11	11	11	11	0	10
Kokku	x	x	22	22	22	22	0	21

Kõigil õpilastel olid sõlmitud praktikavõttega kolmepoolsed lepingud, kus oli fikseeritud kooli, ettevõtte ja praktikandi õigused ja kohustused ning oli määratud koolipoolne juhendaja. Praktikalepingutes puudusid praktika ülesannete loetelu, praktika toimumise koht ja aadress, mis on „Kutseõppeasutuse seaduse“ § 17 lõike 4 punkti 3, mille kohaselt praktika lepingu kohustuslik tingimus on praktika toimumi-

se koht ja aadress, ja punkti 4, mille kohaselt praktika lepingu kohustuslik tingimus on kooli õppekavast tulenevate ja individuaalsete praktikaülesannete loetelu, täitmata jätmise. Kõigi õpilaste puhul olid koolipoolsed juhendajad ja ettevõttepoolsed juhendajad omavahel kontakteerunud. Koolipoolseid praktikalepingute lõpetamisi ei olnud. Praktika koolipoolse juhendamise tagab praktika koordinaator. 22 õpilasest 21-l oli praktika koolipoolset hinnatud. Dekoraator-stilistide õpperühma 11 õpilase praktika oli e-koolis seisuga 11.02.2011 kooli poolt hinnatud kõigil õpilastel. Kujundusgraafika õpperühma 11 õpilasest oli praktika seisuga 08.03.2011 kooli poolt hinnatud 10 õpilasel. Praktika oli hindamata ühel õpilasel, kes ei lõpetanud praktikat tervislikel põhjustel ja järelevalve läbiviimise ajal oli vormistatud akadeemilisele puhkusele.

Kolmepoolse lepinguga oli kõigile õpilastele määratud ettevõttepoolne praktikajuhendaja (tabel 2).

Tabel 2. Praktika juhendamine ettevõttes 2010/2011. õppeaastal

Õppekava nimetus	Õppekava kood	Õpperühma tähis	Õpilaste arv õpperühmas	Õpilaste arv, kellele ei ole määratud ettevõttepoolset juhendajat	Ettevõtte poolt algatatud praktika-lepingute lõpetamiste arv	Õpilaste arv, kellele ettevõttepoolne juhendaja ei ole andnud kirjalikku hinnangut	Ettevõttepoolsete juhendajate arv, keda on kooli praktika-korraldusest informeeritud või juhendatud
Dekoraator-stilist	81651	DEK4	11	0	0	1	11
Kujundusgraafik	81713	KUJ4	11	0	0	1	11
Kokku	x	x	22	0	0	2	22

Dokumentatsioonist (praktikapäevik, juhendajate ja õpilaste kirjalik tagasiside) selgus, et dekoraator-stilistide õpperühma 11 õpilasest oli juhendaja kirjalik hinnang 10 õpilasel ja kõik õpilased olid esitanud individuaalse kirjaliku tagasiside. Kujundusgraafika õpperühma 11 õpilasest oli juhendaja kirjalik hinnang antud 10 õpilasele ja 8 õpilast olid esitanud kirjaliku tagasiside. Kahel õpilasel puudus ettevõttepoolse juhendaja kirjalik hinnang. Üks õpilane sooritas praktika Ida-Virumaa ettevõttes. Vaatamata praktika koordinaatori tihedale suhtlemisele ei saadudki kirjalikku tagasisidet praktikandi praktika soorituse kohta. Teine õpilane katkestas praktika tervislikel põhjustel. Järelevalve läbiviimise ajaks oli praktikajuhendajatele, kes ei olnud esitanud kirjalikku hinnangut, saadetud kirjalik meeldetuletus. Koolil on välja töötatud juhendaja tagasisideleht, kuid järelevalve läbiviimise ajal ei olnud võimalik ühegi täidetud tagasisidelehega tutvuda, küll aga olid ettevõttepoolsed praktikajuhendajad esitanud praktikandi kohta kirjaliku tagasiside vabas vormis.

Õppekorralduseeskirja punkti 3.9 kohaselt on praktikadokumentideks lisaks praktikalepingule ka õpilase individuaalne praktikapäevik ja juhendaja tagasiside leht. Dekoraator-stilisti õpperühma õpilastel olid kõigil vormistatud praktikapäevikud, kujundusgraafikute õpperühma 11 õpilasest oli praktikapäevik esitamata kahel õpilasel. Koolis on välja töötatud praktikapäeviku vorm. Vaid neljal õpilasel 22-st oli praktikapäevik täidetud vastavalt etteantud vormile. Kaheksal juhul puudusid praktikajuhendajate allkirjad, 16 juhul puudusid kinnitused töötervishoiu- ja tööohutusosalase juhendamise kohta, 12 juhul puudusid juhendajatepoolsed hinnad. Asjaolu, et praktikapäevikut korrektset ei täideta, ja et praktikajuhendajad eelistavad anda hinnanguid praktikantide kohta kirjalikult vabas vormis tõendab, et praktikadokumentatsioon vajab uuendamist.

Praktikantide individuaalsetest tagasisidearuannetest selgub, et noored on ettevõttepoolsete juhendajatega rahul. Noored hindavad praktika kogemust ettevõttes väga kasulikuks ja leiavad, et praktika kestus võiks olla 5–6 nädalat.

Praktika juhendamist ettevõttes hinnatakse õpilaste tagasiside, ettevõttepoolse tagasiside ja praktika koordinaatori suhtluse põhjal. Praktika juhendamise hindamine on hinnanguline ja see säilib tagasiside osana praktika koordinaatori kokkuvõttes. Kõikidele ettevõtetele saadetakse praktika lõppedes tänukiri.

2.1.5 Praktikajuhendajate koolitus

Kool ei ole koolitanud ettevõttepoolseid praktika juhendajad. Direktori selgituste kohaselt ei ole koolil väga kindlaid praktikapartnereid, mistõttu ei ole ka välja kujunenud kindlat sihtgruppi, kellele koolitus pakkuda. Kool toetab ettevõttepoolseid juhendajaid individuaalselt nõustades. Kui praktikaettevõttes ei ole erialaselt piisavalt pädevat juhendajat, määrab kool õpilasele lisaks ettevõttepoolsele juhendajale ka koolipoolse juhendaja. Direktori 21.01.2011 käskkirjaga nr 6 on määratud täiendavalt koolipoolsed juhendajad kuuele õpilasele.

2.2 Kooli koostöö ettevõtetega praktikakorralduse parendamiseks

Ettevõtte praktika paremaks läbiviimiseks kogutakse andmeid tööandjalt ja küsitlusi täiendatakse tööandjate poolt tehtud ettepanekutega, kuid puudub praktika tagasiside süstemaatiline analüüs. Alates 2010/2011. õppeaastast koondatakse ja talletatakse kooli ja praktikaettevõtete vaheline meilisuhetus, mille põhjal on võimalik analüüsida praktika protsessi. Heade suhete hoidmise, üksteise mõistmise ja tunnustamise eesmärgil kaasab kool praktikaettevõtete esindajaid nii kooli erinevatele üritustele kui ka õppetöösse. Praktikaettevõtete ja tööandjate esindajad osalevad lõputööde hindamistel. Kooli direktori sõnul on tööandjate ja praktikajuhendajate osalemine hindamisprotsessis sisendiks tööks õppekavade ja nende tagasiside on oluline õpilasele ja koolile erialase õppeprotsessi hindamiseks. Teisalt, osaledes hindamises, tekib tööandjatel ja praktikaetvõtetel arusaam õppe- ja praktikaprotsessist ning vastastikustest ootustest praktika korraldamisel, mis kooli hinnangul peaks soodustama praktikapartnerite leidmist. Kool pakub praktikaetvõtetele võimalust osaleda täienduskoolituskursustel.

Kooli direktori sõnul ei ole tööandjad motiveeritud praktikante ettevõttesse vastu võtma, sest see on nende jaoks täiendav töö, mida ei tasustata.

3. Erivajadustega õpilaste toetamine

3.1 Tugisüsteemid ja -teenused, nende rakendamise põhimõtted kooli õppekorralduseeskirjas

Tartu Kunstikooli direktori 26.03.2008 käskkirjaga nr 14 kinnitatud õppekorralduseeskiri sätestab individuaalse õppekava (edaspidi IÕK) koostamise alused ja sellega seotud õppetöö korralduse ning rakendatavad tugisüsteemid ja -teenused. IÕK koostamise ja/või hariduslike erivajaduste (edaspidi HEV) arvestamise aluseks võib olla õpilase poolt esitatud arstitõend, lapsevanema/õpilase poolt esitatud avaldus või õpilase senise õppe edukuse alusel langetatud õppenõukogu otsus. IÕK-d koostab õppedirektor koostöös vastava kursuse aineõpetajatega. Õppekava kinnitatakse kooli direktori käskkirjaga. Tugitegevustena võidakse koolis rakendada täiendavat keeleõpet, psühholoogi, sotsiaalsühholoogi ja abiõpetaja tuge, järeleaitamistunde, võimalust õppida e-keskkonna vahendusel. Puudega õpilastele rakendatakse tugitegevusi vastavalt õpilase individuaalsusele. Kutseõppeks ettevalmistavat moodulit kasutatakse juhul, kui erivajadusega õpilase sotsiaalsed oskused ja iseseisev toimetulek vajavad eraldi arendamist ning toetamist. Õppekorralduseeskirjas ei ole reguleeritud õpilaste erivajadustega rühma määramine, eeskirja kohaselt integreeritakse erivajadusega õpilased üldjuhul tavagruppi. Õpilaste õppimist toetab hästi üles ehitatud ja toimiv e-õppe keskkond.

Järelevalve läbiviimisel tutvuti HEV õpilaste arenguvestluse dokumentatsiooniga. 2010. aastal olid arenguvestlused dokumenteeritud neljal HEV õpilasel.

3.2 Erivajadustega õpilaste arv ning rühmadesse määramine

Seisuga 10.05.2011 õppis Tartu Kunstikoolis 120 õpilast, nendest HEV õpilasi 18, s.o 15% õpilaste arvust. Riiklik koolitustellimus (edaspidi RKT) HEV õpilastele 2011. aastaks on 7 õppekohta (tabel 3). Õppekohad on kinnitatud haridus- ja teadusministri 06.01.2011 käskkirjaga nr 11 „Haridus- ja Teadusministeeriumi hallatavate riigi kutseõppeasutuste ja rakenduskõrgkoolide ning munitsipaal- ja erakutseõppeasutuste riikliku koolitustellimuse kinnitamine kutseõppes aastateks 2011–2013“. Nimetatud käskkirja lisaga on eraldatud Tartu Kunstikoolile 7 õppekohta disaini õppekavarühmas.

Tabel 3. Erivajadustega õpilaste arv koolis

Õppekavarühma nimetus	Õpilaste arv	Riiklik tellimus erivajadustega õpilastele (õpilaskohtade arv)	Erivajadustega õpilaste arv riikliku koolitustellimuse kohtadel	Erivajadustega õpilaste arv
Disain	120	7	5	18
Kokku	120	7	5	18

Kõik HEV õpilased on integreeritud tavarühmadesse. Koolis ei ole erirühmi erivajadustega õpilastele (tabel 4).

Tabel 4. Tavarühmades õppivad erivajadustega õpilased seisuga 10.05. 2011

Õppekava nimetus	Kursus	Õpilaste arv õppekaval	Erivajadustega õpilaste arv	Erivajadustega õpilaste arv EHISes	Erivajadustega õpilaste % õppekaval
Dekoraator-stilist	I	14	1		7
Dekoraator-stilist	II	14	2	1	14
Dekoraator-stilist	III	12	1		8
Dekoraator-stilist	IV	11	1	1	9
Kujundja-küljendaja	I	15			
Kujundusgraafik	II	16	3	1	19
Kujundusgraafik	III	18	4		22
Kujundusgraafik	IV	19	6	2	32
Kunstiline kujundamine	IV	1			
Kokku	x	120	18	5	15%

Koolis õpib RKT kohtadel viis õpilast. Need õpilased on määratud õppenõukogu otsusega arstitõendi alusel HEV õpilaseks. Nimetatud viis õpilast on märgitud ka EHISes HEV õpilasteks. 13 HEV õpilase andmed ei kajastu EHISes, kuna seda ei võimalda olemasolev EHISe klassifikaator.

EHISes märgitud õpilastele ei ole kinnitatud individuaalset õppekava. Õppedirektori sõnul on puudega õpilastele väga keeruline koostada individuaalset õppekava, kuna see enamasti ei rakendu õpilaste tervislike probleemide tõttu. Õpilaste puhul rakendatakse paindlikult vastavalt olukorrale sobivaid tugiteenuseid: rakendatakse tugiõpilasi, järeleaitamistunde, individuaalset juhendamist või täiendavat keeleõpet.

Kooli põhimääruse § 11 lõike 6 alusel analüüsib õppe- ja kasvatustööd, pedagoogide enesetäiendamist ja annab hinnangu õppe- ja kasvatustöö tulemustele õppenõukogu. Õppekorralduseeskirja punkti 2.7.11 kohaselt informeerib õppedirektor või kursusejuhendaja õpetajaid erivajadustega õpilaste olemasolust, õppetöös arvestamist vajavatest asjaoludest ning rakendatavatest tugisüsteemidest õppenõukogus või jooksvalt õppeaasta käigus. Järelevalve läbiviimisel tutvuti 2010/2011. õppeaastal toimunud õppenõukogu protokollidega. Protokollides ei kajastu erivajadusega õpilastele rakendatavate tugisüsteemide

arutelu, puudub analüüs, milliseid meetmeid on rakendatud, milline on olnud erinevate tugisüsteemide rakendamise tulemuslikkus ja mõjus.

Järelevalve läbiviimisel tutvuti viie EHISes HEV õpilaseks märgitud õpilase toimikuga.

- 1) Õpilane 1: on esitanud pensionitunnistuse, millega talle on määratud töövõimetuspension 40% (keskmine puue). Õpilase toimikus puudub õppenõukogu otsus õpilase arvestamise kohta haridusliku erivajadusega õpilaseks.
- 2) Õpilane 2: toimikus ei ole ühtegi märgitud õpilase erivajaduse kohta. Õppenõukogu otsus õpilase arvestamise kohta haridusliku erivajadusega õpilaseks puudub. Direktori selgituste kohaselt on õpilane õppinud eelnevalt lihtsustatud õppekava alusel.
- 1) Õpilane 3: õppenõukogu 25.08.2010 koosoleku otsusega (protokoll nr 43) on otsustatud arvestada õpilase hariduslikke erivajadusi. Otsuses puuduvad põhjendused, millised on hariduslikud erivajadused ega ole märgitud rakendatavad tugitegevused.
- 2) Õpilane 4: õppenõukogu 30.10.2008 koosoleku otsusega (protokoll nr 34) on otsustatud õpilane lugeda haridusliku erivajadusega õpilaseks. Otsuses puuduvad põhjendused, millised on hariduslikud erivajadused ega ole märgitud rakendatavad tugitegevused.
- 3) Õpilane 5: õppenõukogu 25.10.2006 koosoleku (protokoll nr 23) kohaselt on õpilane loetud erivajadusega õpilaseks. Otsuses puuduvad põhjendused, millised on hariduslikud erivajadused ega ole märgitud rakendatavad tugitegevused.

3.3 Individuaalsed õppekavad erivajadustega õpilastele

12 õpilasele on direktori käskkirjaga kinnitatud IÕK (tabel 5). Kõigil 12 õpilasel on IÕK õppekava rakendamise põhjus varasema töö ja õpikogemuse arvestamine kombineerituna õpilase individuaalsusega (nt tervislikud, perekondlikud, keelelised probleemid, erialane andekus). Üheksale õpilasele oli individuaalse õppekavaga esitatud kõrgendatud nõudmised.

Tabel 5. Individuaalse õppekava alusel õppivate erivajadustega õpilaste arv õppekavade lõikes

Õppekava nimetus	Õpilasi õppekaval	HEV õpilaste arv	Individuaalse õppekava alusel õppivad õpilased	
			Õpilaste arv	%
Dekoraator-stilist	51	5	2	4
Kujundusgraafik	69	13	10	19
Kokku	120	18	12	13

Ühel esimese kursuse õpilasel oli hariduslik erivajadus dokumenteerimata. Õpilasel esinevad õpi- ja käitumisraskused, mis on tingitud tõsisest terviserikkest. Õppedirektori sõnul ei ole õppeaasta algusest alates olnud võimalik saada lapsevanemalt õpilase tervislikku seisundit tõendavat dokumenti. Õpilane ei ole märgitud EHISes HEV õpilaseks. Kogu õppeaasta jooksul on rakendatud erinevaid tugimeetmeid.

IÕK on määratud 12 õpilasele, direktori käskkirjadest ei selgu, mis alusel on IÕK määratud, puudub otsuse faktiline alus.

3.4 Pedagoogide ettevalmistus tööks erivajadustega õpilastega

Koolis töötas 18.05.2011 seisuga 33 pedagoogi. Järelevalve läbiviimisel ei olnud koolil esitada koolituskava ega muud dokumenti, kus oleks fikseeritud õpetajate täienduskoolituse prioriteedid. Kooli arengukaval 2011–2018, mis on kinnitatud direktori 02.04.2011 käskkirjaga nr 17, puudub tegevuskava ning eripedagoogilised täienduskoolitused on planeerimata. Viimase viie aasta jooksul on saanud eripedagoogikaalast koolitust üks pedagoog, õppedirektor, kes oli osalenud neljal eripedagoogilisel koolitusel, kokku 35 tunni ulatuses. Koolis ei ole ükski pedagoog saanud eripedagoogika alaseid koolitusi 40 tundi ja rohkem viimase viie aasta jooksul. Eripedagoogilisi koolitusi on läbi viidud kogu õpetajaskonnale siis,

kui on tegemist konkreetse juhtumiga. Näiteks aspergeri sündroomiga õpilase õppima asumisel viidi läbi 2-tunnine sisekoolitus õpetajatele teemal „Autism, aspergeri sündroom ja muud pervasiivsed arenguhäired“. Kooli juhtkonna sõnul on õpetajate valmisolek tegelemaks erivajadustega õpilastega kõrge ja hästi toimib koolisisene nõustamine. Hea koostöö toimub Tartu Ülikooli Kliinikumiga.

4. Täiskasvanute koolituse korraldamine

Haridus- ja teadusministri 29.10.2007 määruse nr 66 „Täiskasvanute tööalase koolituse kutseõppeasutuses korraldamise tingimused ja kord“ § 3¹ kohaselt kinnitatakse kooli õppekorralduseeskirjas täiskasvanute tööalase koolituse kursustele vastuvõtu kord. Tartu Kunstikooli õppekorralduseeskirjas nimetatud kord puudus.

Ajavahemikul 01.09.–31.12.2010 on läbi viidud neli täiskasvanute tööalase koolituse kursust. Direktori 16.09.2010 käskkirjaga nr 33 on kinnitatud täiskasvanute tööalase koolituse kursused: „Portfoolio internetis“ (17.–25.09.2010), „Roheline disain“ (30.09.–15.10.2010), „Pakend ja tootesilt“ (22.10.–06.11.2010), „Väljapanekute kujundamine“ (19.11.–04.12.2010). Kokku osales täiskasvanute tööalasel koolitusel nimetatud perioodil 54 õppurit.

Järelevalve läbiviimisel tutvuti täiskasvanute koolituse korraldusega seotud dokumentatsiooniga (tabel 6). Kõigi nelja kursuse õppekavad vastasid haridus- ja teadusministri 29.10.2007 määruse nr 66 „Täiskasvanute tööalase koolituse kutseõppeasutuses korraldamise tingimused ja kord“ §-s 3 kehtestatud. Kursuste õppekavad ja eelarved olid kinnitatud direktori käskkirjadega. Kõigil kursuste kohta oli olemas osalejate nimekiri, osalejate registreerimislehed ja tunnistuste register. Haridus- ja teadusministri 29.10.2007 määruse nr 66 „Täiskasvanute tööalase koolituse kutseõppeasutuses korraldamise tingimused ja kord“ § 5 lõike 1 punkti 5 kohaselt märgitakse kooli poolt väljastatud tunnistusel sooritatud eksamid ja arvestused ning praktilised tööd. Kooli poolt väljastatud lõputunnistustel nimetatud märked osaliselt puuduvad. Direktori selgituste kohaselt ei sisalda kõik täiskasvanute koolituskursuste õppekavad lõpetamise tingimusena eksamite ja arvestuste sooritamist, millest tulenevalt ei ole neid ka tunnistustele märgitud.

Tabel 6. Täiskasvanute koolituste korraldamisega seotud dokumentatsioon ajavahemikul 01.09.–31.12.2010

Kursuse nimetus (10 kursust)	Direktori käskkiri kursuse toimumise kohta (jah/ei)	Direktori käskkirjaga kinnitatud eelarve (jah/ei)	Direktori käskkirjaga kinnitatud õppekava (jah/ei)	Kursusel osalejate nimekiri (jah/ei)	Tunnistuste registreerimise raamat (jah/ei)	Koolitusel osalejate registreerimislehed iga koolituskorra kohta (jah/ei)
Portfoolio internetis	jah	jah	jah	jah	jah	jah
Roheline disain	jah	jah	jah	jah	jah	jah
Pakend ja tootesilt	jah	jah	jah	jah	jah	jah
Väljapanekute kujundamine	jah	jah	jah	jah	jah	jah

III KOKKUVÕTE

3.1 Praktikakorraldust reguleerib „Kutseõppeasutuse seaduse“ § 17, mille lõike 1 alusel on praktika õppekava raames töökeskkonnas juhendaja juhendamisel kindlate õpieesmärkidega tehtav töö. Lõike 2 kohaselt kindlustab kool õppijad praktikakohtadega, tagab praktika toimumise õppekavas ettenähtud mahus ja eesmärkide kohaselt, praktika koolipoolse juhendamise ja praktika tulemuslikkuse hindamise.

Tartu Kunstikoolis on kõik õpilased kindlustatud praktikakohtadega.

3.2 Sama seaduse § 17 lõiked 3 ja 4 kehtestavad nõuded praktika lepingule: (3) Kooli, õpilase või tema seadusliku esindaja ja praktikat korraldava riigi- või kohaliku omavalitsuse asutuse, avalik-õigusliku või eraõigusliku juriidilise isiku või füüsilisest isikust ettevõtja (edaspidi *praktikaettevõtte või -asutus*) vahelised suhted õpilaste praktika korraldamisel reguleeritakse nende vahel enne praktika algust sõlmitava lepinguga. (4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud lepingu kohustuslikud tingimused on:

- 1) praktika alustamise ja lõpetamise aeg;
- 2) praktika kestus;
- 3) praktika toimumise koht ja aadress;
- 4) kooli õppekavast tulenevate ja individuaalsete praktikaülesannete loetelu;
- 5) praktikal viibiva õpilase õigused ja kohustused;
- 6) praktikaettevõtte või -asutuse õigused ja kohustused;
- 7) kooli õigused ja kohustused;
- 8) andmed praktikaettevõtte või -asutuse ja juhendaja ning koolipoolse juhendaja kohta;
- 9) lepingu muutmise ja lõpetamise alused ja kord;
- 10) vaidluste lahendamise kord.

Praktikalepingutes puudus praktika ülesannete loetelu, praktika toimumise koht ja aadress.

3.3 „Kutseõppeasutuse seaduse“ § 17 lõike 5 alusel peab praktika läbiviimise korraldus vastama tingimustele, mis võimaldavad õpieesmärkide täitmise ning õpitud teadmiste ja oskuste rakendamise õppe- ja töökeskkonnas.

Koolis ei olnud praktika läbiviimise korda kehtestatud.

3.4 „Kutseõppeasutuse seaduse“ § 17 lõike 6 kohaselt laieneb praktikal viibimise ajal õpilastele töötervishoiu ja tööohutuse seadus.

22 õpilasest 16-l puudusid praktikapäevikus kinnitused töötervishoiu- ja tööohutusalase juhendamise kohta.

3.5 Haridus- ja teadusministri 15.03.2010 määruse nr 11 „Kutseõppeasutuses peetavate õppe- ja kasvatusstegevuste alaste kohustuslike dokumentide loetelu ja nende täitmise kord“ § 7 lõike 1 punktide 5 ja 6 kohaselt tuleb kooli õppekorralduseeskirjas määratleda praktilise töö korraldus, tingimused ja kord, sealhulgas töökaitsealase juhendamise kord; praktika korralduse alused, sh praktika koha sobivuse hindamine, praktikale suunamine, praktika juhendamine, praktika lepingu sõlmimise tingimused ja kord ning praktika tulemuste hindamine.

Tartu Kunstikooli õppekorralduseeskirjas olid nimetatud sätted määratlemata.

3.6 Haridus- ja teadusministri 15.03.2010 määruse nr 11 „Kutseõppeasutuses peetavate õppe- ja kasvatusstegevuste alaste kohustuslike dokumentide loetelu ja nende täitmise kord“ § 10 kohaselt on praktikadokumentid kolmepoolne praktikaleping, õppija individuaalne praktikaülesanne lähtuvalt õppekavast, õppija praktikaaruanne, praktika juhendaja kirjalik hinnang praktikandile ja praktikapäevik.

Kooli õppekorralduseeskirja punkti 3.9 kohaselt on praktikadokumentideks kolmepoolne praktikaleping, õpilase individuaalne praktikapäevik ja juhendaja tagasiside leht. Seega ei ole kooli õppekorralduseeskirri kooskõlas määrusega.

3.7 Haridus- ja teadusministri 30.08.2006 määruse nr 25 „Erivajadusega isikute kutseõppeasutuses õppimise tingimused ja kord“ § 4 kohaselt viiakse läbi kõigi õpilastega vähemalt üks kord aastas arenguvestlus.

18-st erivajadusega õpilasest olid dokumenteeritud 2010. aastal nelja õpilase arenguvestlused.

3.8 Kooli põhimääruse § 11 lõike 6 alusel analüüsib õppe- ja kasvatustööd, pedagoogide enesetäiendamist ja annab hinnangu õppe- ja kasvatustöö tulemustele õppenõukogu. Õppekorralduseeskirja punkti 2.7.11 kohaselt informeerib õppedirektor või kursusejuhendaja õpetajaid erivajadustega õpilaste olemasolust, õppetöös arvestamist vajavatest asjaoludest ning rakendatavatest tugisüsteemidest õppenõukogudes või jooksvalt õppeaasta käigus.

Õppenõukogu protokollides ei kajastunud erivajadusega õpilastele rakendatavate tugisüsteemide arutelu, puudub analüüs, milliseid meetmeid on rakendatud, milline on olnud erinevate tugisüsteemide rakendamise tulemuslikkus ja mõjus.

3.9 Haridus- ja teadusministri 29.10.2007 määruse nr 66 „Täiskasvanute tööalase koolituse kutseõppeasutuses korraldamise tingimused ja kord“ § 3¹ kohaselt kinnitatakse kooli õppekorralduseeskirjas täiskasvanute tööalase koolituse kursustele vastuvõtu kord.

Tartu Kunstikooli õppekorralduseeskirjas nimetatud kord puudus.

3.10 Järelevalve läbiviimisel tutvuti täiskasvanute koolituse korraldusega seotud dokumentatsiooniga.

Kõigi nelja kursuse õppekavad vastasid haridus- ja teadusministri 29.10.2007 määruse nr 66 „Täiskasvanute tööalase koolituse kutseõppeasutuses korraldamise tingimused ja kord“ §-s 3 kehtestatud. Kursuste õppekavad ja eelarved olid kinnitatud direktori käskkirjadega. Kõigil kursuste kohta oli olemas osalejate nimekiri, osalejate registreerimislehed ja tunnistuste register.

3.11 Haridus- ja teadusministri 29.10.2007 määruse nr 66 „Täiskasvanute tööalase koolituse kutseõppeasutuses korraldamise tingimused ja kord“ § 5 lõike 1 punkti 5 kohaselt märgitakse kooli poolt väljastatud tunnistusel sooritatud eksamid ja arvestused ning praktilised tööd.

Kooli poolt väljastatud lõputunnistustel nimetatud märked puuduvad. Direktori selgituste kohaselt ei sisalda kõik täiskasvanute koolituskursuste õppekavad lõpetamise tingimusena eksamite ja arvestuste sooritamist, millest tulenevalt ei ole neid ka tunnistustele märgitud.

IV ETTEPANEKUD KOOLI DIREKTORILE

4.1 Määratleda kooli õppekorralduseeskirjas konkreetseid regulatsioone, millistel alustel toimub õpilase määratlemine haridusliku erivajadusega õpilaseks.

V ETTEKIRJUTUSED KOOLI DIREKTORILE

5.1 Viia kooli õppekorralduseeskirja koostöös haridus- ja teadusministri 15.03.2010 määruse nr 11 „Kutseõppeasutuses peetavate õppe- ja kasvatustegevuste alaste kohustuslike dokumentide loetelu ja nende täitmise kord“ §-dega 7 ja 10. Tähtaeg 01.08.2011.

5.2 Tagada kooli õppenõukogus õppekavade rakendamise ja õppepraktika korraldamisega seonduvate küsimuste arutelu lähtudes kooli põhimääruse § 11 lõike 6 punktist 3. Tähtaeg 01.08.2011.

5.3 Tagada kooli õppenõukogus otsuste vastuvõtmiseks osaluseks vähemalt 2/3 õppenõukogu liikmetest lähtudes kooli põhimääruse § 11 lõikest 4. Tähtaeg 01.08.2011.

- 5.4 Lähtuda kooli dokumentatsiooni vormistamisel „Haldusmenetluse seaduse“ § 56 lõikest 2 ning § 57 lõikest 1. Tähtaeg 01.08.2011.
- 5.5 Viia praktikalepingud kooskõlla „Kutseõppeasutuse seaduse“ § 17 lõike 4 punktidega 3 ja 4. Tähtaeg 01.08.2011.
- 5.6 Teha otsused õpilase määramise kohta erivajadusega õpilaseks kooli õppenõukogus lähtudes kooli õppekorralduseeskirja punktist 2.7.11. Tähtaeg 01.08.2011.

VI ETTEKIRJUTUSED KOOLI NÕUKOGULE

- 6.1. Kuulata kooli nõukogus ära praktikakorralduse aruanne lähtudes „Kutseõppeasutuse seaduse“ § 27 lõike 6 punktist 11. Tähtaeg 01.09.2011.
- 6.2. Kinnitada kooli nõukogus õppepraktika toimumiskohad lähtudes Tartu Kunstikooli põhimääruse § 8 punktist 6. Tähtaeg 01.09.2011.
- 6.3. Protokollida kõikide kooli nõukogu koosoleku päevakorrapunktide arutelud lähtudes haridus- ja teadusministri 12.01.2007 määruse nr 10 „Kutseõppeasutuse nõukogu tegutsemise kord“ § 15 lõikest 1. Tähtaeg 01.09.2011.
- 6.4. Lisada kooli nõukogu poolt vastu võetud otsustele hääletustulemused lähtudes haridus- ja teadusministri 12.01.2007 määruse nr 10 „Kutseõppeasutuse nõukogu tegutsemise kord“ § 13 lõikest 1. Tähtaeg 01.09.2011.
- 6.5. Esitada kooli arengukava kinnitamiseks kooli pidajale lähtudes „Kutseõppeasutuse seaduse“ § 27 lõike 6 punktist 1. Tähtaeg 01.09.2011.

.....
Hille Voolaid
Haridus- ja Teadusministeerium
välishindamisosakonna asejuhataja

.....
Ruth Opmann
Haridus- ja Teadusministeerium
välishindamisosakonna peaekspert

Hille Voolaid
välishindamisosakonna asejuhataja
osakonnajuhataja ülesannetes